

Finnish
Consulting
Group

Delvis ändring av delgeneralplanen för norra delen av Lovisa och Tessjö i Strömfors samt delgeneralplan för Tessjö solkraftsområde

BEMÖTANDEN TILL RESPONS PÅ PDB

Lovisa stad

3.9.2026

P50949

Innehåll

1	Utlåtanden	3
2	Åsikter	8

1 Utlåtanden

1.1 NTM-centralen i Nyland

Utlåtande	Bemötande
Sura sulfatjordar: I programmet konstateras att generalplanens konsekvensbedömningar görs som en expertbedömning. NTM-centralen anser att det är nödvändigt att göra en utredning av sulfatjordar för att säkerställa tillräckliga utgångsuppgifter för planen.	- Strävan är att beakta sulfatjordarna vid planeringen och vid behov görs en utredning av sura sulfatjordar, inklusive markprov, i samband med den fortsatta planeringen av projektet när de områden som ska bebyggas och grundläggningssätten är bättre kända.
Naturskydd: NTM-centralen påminner om att planens konsekvensbedömning bör basera sig på tillräckliga naturutredningar som gjorts under rätt tidpunkt och som omfattar både arter och naturtyper. Anvisningarna för bedömningen av miljökonsekvenser i anslutning till solkraftsprojekt är först under arbete. I det här läget är det enligt försiktighetsprincipen nödvändigt att försäkra sig om att de sammantagna konsekvenserna som projekt som pågår på olika håll orsakar för naturvärdena inte blir betydande. I programmet för deltagande och bedömning saknas en bedömning av de sammantagna konsekvenserna. De sammantagna konsekvenserna måste bedömas redan i ett tidigt skede av planeringen.	- Konsekvensbedömningarna preciseras och uppdateras under hela planförfarandet. Delgeneralplaneringen stöder sig på utredningar som görs genom MKB-förfarandet. - I samband med planens konsekvensbedömning undersöks också sammantagna konsekvenser med andra projekt som genomförs eller planeras i området. Det preciseras vilka projekt som beaktas och med vilka grunder. Övriga projekt beaktas i den utsträckning som de bedöms orsaka betydande sammantagna konsekvenser för planeringsområdets omgivning eller planens mål.

3.9.2026

KH

Klimat:

Planlösningens klimatkonsekvenser bör bedömas. Bedömningen innehåller stävande av och anpassning till klimatförändringen. Bedömningen bör påbörjas i ett så tidigt skede som möjligt och i den bör byggande, drift och nedläggning beaktas. Det är viktigt att skapa en helhetsbild av hur och med vilken tidtabell projektets klimatfördelar överstiger de nackdelar som byggandet av projektet orsakar. Dessutom bör behoven av att anpassa sig till klimatförändringen och de klimatrisker som ansluter särskilt till hanteringen av dagvatten och brandsäkerheten bedömas.

Trots att produktionen av solceller ökar produktionen av förnybar el, bör det beaktas i bedömningen att den inte kan anses ersätta annan elproduktion. Livscykelkonsekvenserna kan emellertid jämföras med uppskattningen av elförbrukningen i den nationella utsläppsdaten.

De klimatkonsekvenser som uppstår genom förändringen i markanvändningen bör bedömas och för bedömningen kan verktyget Kolkarta användas.

Placeringen av solkraft på skogsmark står sannolikt i konflikt med Lovisa stads mål om koldioxidneutralitet. Som en del av bedömningen av klimatkonsekvenser ska metoder för hur de negativa konsekvenserna kan

- Projektets klimatkonsekvenser har bedömts som en del av projektets konsekvensbedömning.
- Vartefter att planerna framskrider kommer även bedömningen av klimatkonsekvenserna och utsläppsberäkningen att preciseras.
- Vid bedömningen av förlusterna av kolreservoarer och kolsänkor används Finlands miljöcentrals verktyg Kolkarta
- I konsekvensbedömningen beskrivs konsekvenserna för Lovisas mål om koldioxidneutralitet och metoder som kan användas för att lindra negativa konsekvenser.
- Genom planbestämmelserna försöker man styra genomförandet av området så att klimatkonsekvenserna lindras. Även en hanteringsplan för ytavrinningen har utarbetats för området.

3.9.2026

KH

lindras undersökas. För att lindra klimatkonsekvenserna är det bra att styra till exempel vegetationsytan, nivån av vattenytan och en lätt konstruktion av panelerna genom planbestämmelser.	
Trafik: Ansvarsområdet för trafik förutsätter att trafiken till planeringsområdet ska ske via det befintliga vägnätet och befintliga anslutningar. När det gäller anslutningar ska det säkerställas att de lämpar sig för tunga transporter. Eftersom planeringsområdet ligger i närheten av landsvägar, bör skyddsområden och paneler placeras utanför dem. Om byggandet kräver underjordiska konstruktioner (till exempel kablar), bör även de placeras utanför skyddsområdet. Solpanelerna får inte orsaka bländande reflektioner i riktning mot landsvägarna. Projektaktören bör ansöka om nödvändiga tillstånd (såsom tillstånd för specialtransporter och eventuella arbetstillstånd) från NTM-centralen.	- Antecknas för kännedom och för att beaktas i den fortsatta planeringen.
Kulturmiljö och landskap Baserat på PDB finns det inga värdefulla kulturmiljöer eller landskapsområden i området. I fråga om detta finns det inget att anmärka.	- Antecknas för kännedom.

3.9.2026

KH

Övrigt: NTM-centralen anser att det är bra att förutsättningarna för att bygga ett stort solenergi kraftverk i industriell skala undersöks genom planläggning. I fråga om detta bör de allmänna planeringsbestämmelserna i den gällande landskapsplanen samt det som konstaterats ovan beaktas. Den gällande lagstiftningen stöder inte direkt beviljande av bygglov för solkraft direkt baserat på delgeneralplanen på samma sätt som för vindkraft (77a § lagen om områdesanvändning).	- Landskapsplanens allmänna planeringsbestämmelser har beaktats i planeringen. - Antecknas för kännedom och det följs upp hur ändringen av lagen om områdesanvändning framskrider.

1.2 Fingrid OYJ

Fingrid ger ett gemensamt utlåtande och MKB-, program- och PDB-skedet. Stamnätsanslutningarna bör uppfylla de tekniska krav som framförs i Fingrids allmänna anslutningsvillkor (YLE). Genom att följa anslutningsvillkoren säkerställs att systemen är tekniskt sett kompatibla. I dem definieras rättigheter och skyldigheter som berör avtalsparternas anslutningar. Utöver de allmänna anslutningsvillkoren bör kraftverken uppfylla Fingrids systemtekniska krav (VJV). Kunden ser tillsammans med de parter som ansluter direkt eller indirekt till det egna elnätet till att även deras elnät och anslutande	- Antecknas för kännedom och för att beaktas i den fortsatta planeringen.

anordningar uppfyller anslutningsvillkoren och de systemtekniska kraven.	

1.3 Nylands förbund

Nylands förbund anser att det är viktigt att främja övergången till förnybara energiformer, men betonar att övergången bör ske på ett hållbart sätt, med beaktande av randvillkor som ställs av natur- och kulturvärdena i områdena. När det gäller bedömningen och utredningar som ska göras vill förbundet påminna om sin utredning Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation analyysin perusteella från 2018. I utredningen i fråga har Tesjöträsket identifierats som en så kallad naturkärna. Nylands förbund uppmanar att beakta utredningen i fråga som en del av bakgrundsutredningarna till planen och MKB-projektet.	- Antecknas för kännedom och för att beaktas i den fortsatta planeringen.

1.4 Regionala ansvarsmuseet i Östra Nyland

Synlighetsanalyser och fotomontage från området är viktiga när landskapskonsekvenser bedöms med tanke på invånarna i närheten.	- Antecknas för kännedom.

3.9.2026

KH

I inventeringen av det arkeologiska kulturarvet observerades inga fornlämningar eller andra arkeologiska objekt. Om sådana emellertid observeras i byggnadsskedet bör byggnadsarbetena avbrytas och observationerna meddelas till Borgå museums arkeolog, så som det förutsätts i 14 § i lagen om fornminnen.	- Antecknas för kännedom och för att beaktas i den fortsatta planeringen.

1.5 Säkerhets- och kemikalieverket

Tukes ber att att beakta <u>materialet</u> om kemikaliesäkerhetslagstiftningen (390/2005) på sin webbplats.	- Beaktas vid den fortsatta planeringen.

2 Åsikter

2.1 Finlands naturskyddsförbund, Nylands distrikt rf

Naturens mångfald: Den mångfaldskoncentration i naturen som har mest betydelse med tanke på projektet är Tessjöträskets fågelområde (MAALI) som är viktigt på landskapsnivå. Området ligger i mitten av planeringsområdet och har avgränsats utanför panelfälten. Enligt naturutredningen finns det också en betydande förekomst av åkergröda i MAALI-området. Åkergröda är en art som är strikt skyddad enligt bilaga IV(a) till EU:s	- MAALI-områdets naturvärden och åkergrödans skyddsstatus beaktas vid konsekvensbedömningen. Avgränsningen av byggnadsområdet preciseras i samband med delgeneralplanen och MKB-förfarandet så att skyldigheterna med tanke på naturskydd uppfylls. - Konsekvenserna för naturvärdena utreds och bedöms i samband med planeringen av

3.9.2026

KH

habitatdirektiv. Det är förbjudet att förstöra artens föröknings- och rastplatser. Ett av de viktigaste målen med MKB och delgeneralplaneprocessen är att identifiera konsekvenserna för MAALI-området och att bedöma lindringsåtgärderna på ett omfattande sätt. I planen bör byggnadsområdet avgränsas så att skador undviks. Runt det viktiga fågelområdet uppstår en risk genom panelernas reflektioner (s.k. sjöeffekt), vilket kan vilseleda fåglar och få dem att tro att panelfältet är en sjö och på så sätt orsaka kollisioner. I MKB bör metoder för att undvika detta bedömas. Det är viktigt att bevara panelfältets naturliga bottenvegetation och undvika markbearbetning. I planen ska nödvändiga planbestämmelser utfärdas för att säkerställa detta. I planeringsprocessen bör metoder sökas för att sköta vegetationen i området på ett sätt som stöder mångfalden. I samband med byggandet ska det finnas en plan för hur spridningen av invasiva arter kan förhindras. I planeringen finns skäl att bedöma eventuella kompensationsåtgärder med hjälp av vilka de olägenheter som projektet orsakar för naturen kunde lindras som helhet. Särskilt i det här projektet vore det motiverat att utreda möjligheterna att förbättra förhållandena på MAALI-våtmarken i mitten av projektområdet med tanke på fåglar.	projektet, liksom även möjligheterna att lindra identifierade skador. - Eventuella reflektioner som panelerna orsakar för djur samt anslutande lindrande åtgärder granskas i samband med MKB-förfarandet som sker parallellt med planprocessen. - Delgeneralplaneringen stöder sig på utredningar som görs genom MKB-förfarandet. För uppföljningen av konsekvenserna utarbetas en plan som en del av MKB-förfarandet och med hjälp av uppföljning är det möjligt att notera eventuella oförutsedda konsekvenser och vid behov påbörja tilläggsutredningar eller lindrande åtgärder. - Bevarandet av bottenvegetation och undvikandet av markbearbetning beaktas i planbestämmelserna. - Konsekvenserna för naturvärdena utreds och bedöms i samband med planeringen av projektet, liksom även möjligheterna att lindra identifierade skador och/eller kompensera dem. - Delgeneralplaneringen stöder sig på utredningar som görs genom MKB-förfarandet

3.9.2026

KH

Eftersom forskningsdatan om hur solpanelsfält påverkar naturens mångfald fortfarande är väldigt bristfällig borde uppföljning av fåglar och insekter ske för ett projekt som ligger i ett så här stort och känsligt område.	
Ekologiskt nät: Försämrade kvalitet av livsmiljöer, förminskade arealer och försvagad ekologisk konnektivitet till följd av förändringar i markanvändningen är den globalt sett viktigaste faktorn som orsakar hot mot arter och naturtyper. Läget av Tessjö solkraftsprojekt är riskfyllt med tanke på naturen. Utgångspunkten är att placeringen av ett stort solkraftsprojekt på skogsmark, i mitten av ett stort och sammanhängande skogsområde, är skadligt med tanke på ekologiska nät och främjar splittringen av naturen. I delgeneralplaneprocessen och MKB ska funktionen av områdets ekologiska nät och förbindelser bedömas och säkerställas. Avsikten är att bygga flera kilometer omgärdat panelområde och det hästskoformade panelområdet skulle omge en av östra Nylands mest värdefulla fågelvåtmarker. Det räcker inte att en viltkorridor lämnas öppen i söder. Djurens förbindelser bör tryggas från området i alla riktningar, även västerut och norrut. Genom att stryka den smala remsan av projektområdet som sträcker sig till Högnäsbacken sydost om Tessjöträskets MAALI-område. En ganska liten minskning av panelfälten skulle möjliggöra att	- Det ekologiska nätets funktion och djurens förbindelser beaktas som en del av konsekvensbedömningen. I naturutredningarna granskas områdets ekologiska konnektivitet och möjligheterna att lindra olägenheterna bedöms. - Panelområdet sydost om Tessjöträsket har ändrats och den ekologiska förbindelsen mellan MAALI-området och området på dess sydöstra sida är nu mer öppen.

3.9.2026

KH

en betydligt större förbindelse bevaras mellan MAALI-området och skogsområdena på dess östra sida, vilket skulle trygga ekosystemets funktion.	
Jordmån och vatten: För projektet krävs en vattenskyddsplan som säkerställer förebyggande av risker som uppstår genom sura sulfatjordar och utsläpp av suspenderade ämnen och näringsämnen i alla skeden av projektet, från byggandet till rivningen. Vattenhanteringsåtgärderna bör vara klara redan innan byggnadsarbetena inleds och under byggnadsarbetena bör skadliga vattendragsutsläpp förhindras. Detta ska säkerställas genom planbestämmelser. De (före detta) myrar i projektområdet som har ett tjockt torvskikt är en betydande kolsänka i marken. Utsläppen i atmosfären kommer att fortsätta till följd av uttorkningen som orsakas av dikningen, även om projektet inte skulle genomföras. Sönderfallande torv orsakar också utsläpp av suspenderade ämnen i vattendrag. Enligt MKB-programmet är avsikten att bevara grundvattennivån så nära nuläget som möjligt. I MKB finns skäl att också bedöma metoder med hjälp av vilka det skulle vara möjligt att förbättra naturens tillstånd i området, trygga kolreservoaren i marken och lindra de skador som dikningarna orsakar genom att höja vattenytan och restaurera myrnaturen i samband med solkraftsprojektet.	- En vattenhanteringsplan utarbetas för området. I planen presenteras lösningar för vattenhanteringen under byggnadsarbetena och olika skeden av projektet. - De centrala principerna och kraven för vattenhanteringen har tagits med i planbestämmelserna om det finns behov av detta i planeringen. - De punkter om marken och vattendragskonsekvenserna som tagits upp i utlåtandet beaktas i den fortsatta beredningen av planen och vid behov i planbestämmelserna. - Utredningen antecknas för kännedom och för att vid behov beaktas i den fortsatta planeringen av projektet. - Strävan är att beakta sulfatjordarna vid planeringen och vid behov görs en utredning av sura sulfatjordar, inklusive markprov, i samband med den fortsatta planeringen av projektet när de områden som ska byggas och grundläggningssätten är bättre kända.

3.9.2026

KH

I samband med vattenhanteringen för området skulle det vara bra att bedöma möjligheterna att förbättra tillståndet för våtmarken i MAALI-området, som hamnar i mitten av projektområdet, med tanke på fåglar. Tapio Oy har utrett vattenhanteringen för solkraftverken och naturkonsekvenser i områden som inte längre används för torvproduktion. De uppgifter om bästa praxis som sammanställts i Tapios rapport lämpar sig till stor del för att tillämpas också i konsekvensbedömningen för Tessjö solkraftsprojekt. Rapporten (Aurinkovoimaloiden vesienhallinta ja luontoteot turvetuotannosta poistuvilla alueilla. Tapion raportteja 78.) Förekomsten av sulfatjordar i projektområdet bör utredas på ett omfattande sätt i MKB och de sura vattendragsutsläpp som grävning av sulfatjordar orsakar bör förebyggas innan sådana byggnadsarbeten som kräver rubbning av marken inleds. Detta bör säkerställas genom planbestämmelser i delgeneralplanen.	
Klimat: Solkraftverken bör planeras så att deras negativa konsekvenser för skogarnas och markens kolsänkor och kolreservoarer är så små som möjligt. I Tessjöprojektet är utvecklingen av det tjocka torvskiktet i projektområdet av särskilt stor vikt. I MKB ska möjligheterna att fördröja sönderdelningen av	- I den fortsatta beredningen av planen är strävan att beakta de negativa konsekvenserna för kolsänkor. - Beaktas i planen och planbestämmelserna så långt det är nödvändigt.

3.9.2026

KH

torv och stävja kolutsläpp från marken bedömas. Detta ska beaktas även i delgeneraplanens planbestämmelser.	

2.2 Lovisa kultur- och miljöförening rf

I Tessjö kommer solkraftsområdet att förstöra ett värdefullt och mångsidigt område för fåglar och våtmarksnatur i östra Nyland. Som en del av denna process vore det väldigt bra att undersöka och bedöma grundandet av ett nytt skyddsområde för fåglar och natur i detta område i Tessjö, endera intill solkraftsområdet eller till och med i stället för det. Om planläggningen av solkraften får fortsätta vill vi fästa planläggarens uppmärksamhet på områdets form. Den ringliknande formen är inte lyckad. När området omgärdas blir det som en fälla. De planerade utgångarna för djur som rör sig till fots ligger för glest och de är för smala för att fungera som grönförbindelser. Av ovan nämnda orsaker borde planläggningen ske enligt den försiktighetsprincip som krävs av lagen. Som lösning föreslår vi följande: Solkraftsområdets yta minskas och dess avstånd från det viktiga naturområdet utökas. Omgärdandet av området slopas. Ordentliga grönförbindelser ordnas.	- Avgränsningarna av planeringsområdet är preliminära och preciseras vartefter att planeringen framskrider. Våtmarkernas placering beaktas och paneler har inte planerats till de fuktigaste områdena. - Det ekologiska nätets funktion och djurens förbindelser beaktas som en del av konsekvensbedömningen. I naturutredningarna granskas områdenas ekologiska konnektivitet och möjligheterna att lindra olägenheterna bedöms. - Det är ofta nödvändigt att omgärda solkraftsområdena både med tanke på försäkrings- och säkerhetsaspekter samt för att förebygga eventuell vandalism.

3.9.2026

KH

Sannolikt kommer inte ens de bevingade, våra fåglar, att klara sig ur denna fälla. Undersökningar om solkraftverkens reflektioner ("lake effect") saknas som stöd för planläggningen.	- Eventuella reflektioner som panelerna orsakar för djur samt anslutande lindrande åtgärder granskas i samband med MKB-förfarandet som sker parallellt med planprocessen.
De naturutredningar som görs vid planläggningen är för knappa med tanke på tid. Naturen förtjänar en mer omfattande kartläggning och mer grundlig utredning. Vi förväntar oss att detta ska göras. Även kartläggningsområdets omfattning kräver detta. De konsekvenser som byggandet av solkraftsområdet orsakar sträcker sig betydligt längre än till själva byggnadsområdet.	- Naturvärdena i projektområdet har utretts genom terränginventeringar och expertbedömningar. Utredningarna riktar både till projektområdet och dess influensområde och deras omfattning och metoder har definierats enligt MKB-lagstiftningen och myndighetsanvisningarna. Dessutom kompletteras utredningarna vid behov vartefter att konsekvensbedömningen och planprocessen framskrider.
Sulfatutsläppen från marken i mark- och vattenbyggnadsskedet kan äventyra vattendjurens livsmiljö. Till exempel åkergroda är en platstrogen art och väldigt känslig för förändringar i vattenkemin. Det är förbjudet att försvaga dess spelområde. Hur tänker man lösa detta i byggnadsskedet? Hur kommer dagvattnet i området att skötas? Å andra sidan, hur förhindrar man att våtmarkerna i området torkar ut och försvinner samt att åkergradans skuggiga lekplatser bevaras?	- En vattenhanteringsplan utarbetas för området. I planen presenteras lösningar för vattenhanteringen under byggnadsarbetena och olika skeden av projektet, både i planeringsområdet och i dess omedelbara närhet. - Strävan är att beakta sulfatjordarna vid planeringen och vid behov görs en utredning av sura sulfatjordar, inklusive markprov, i samband med den fortsatta planeringen av projektet när de områden som ska bebyggas och grundläggningssätten är bättre kända. - Vid planeringen av projektet utnyttjas utredningen av åkergroda där artens föröknings- och rastplatser kartlades.